

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 43CoCsp/7/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6320200070
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Kubincová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6320200070.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Kubincovej, PhD., členov senátu JUDr. Mariána Blahu a Mgr. Miriam Kamenskej v právnej veci žalobcu Slovenská sporiteľňa, a.s., so sídlom Tomášikova 48, 832 37 Bratislava, IČO: 00 151 653, právne zast. Roman Kvasnica a partneri s.r.o., Advokátska kancelária so sídlom Piešťany, Žilinská cesta 130, IČO: 36 866 598 a AK JUDr. Marek Hic, s.r.o., so sídlom P.O. Hviezdoslava 10625/23B, 036 01 Martin, IČO: 36 865 036 proti žalovanému 1/ U. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. XXX/XX, G. - P. a žalovanému 2/ L. P., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. XXX/XX, G. - P. o návrhu žalovaného 1/ a žalovaného 2/ na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalobcu proti rozhodnutiu Okresného súdu Brezno č. k. 6Csp/2/2020-288 zo dňa 6. septembra 2021 takt

rozhodol:

Rozhodnutie Okresného súdu Brezno č. k. 6Csp/2/2020-288 zo dňa 6. septembra 2021 m e n í tak, že návrh žalovaného 1/ a žalovaného 2/ na nariadenie neodkladného opatrenia voči žalobcovi z a m i e t a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozhodnutím okresný súd nariadil žalobcovi povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva a úkonov smerujúcich k realizácii dobrovoľnej dražby nehnuteľností, zapísaných na LV č. XXX pre k. ú. P., obec P., okres Brezno, a to rodinný dom č. súp. 277 postavenom na parcele KN-C č. 968, a nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX pre k. ú. P., obec P., okres Brezno, a to pozemok parcela KN-C č. 968 o výmere 676 m² - zastavané plochy a nádvoria a pozemok parcela KN-C č. 969/1 o výmere 1773 m² - záhrady, všetky nehnuteľnosti vedené Okresným úradom Brezno - katastrálny odbor, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, vedenej Okresným súdom Brezno pod sp. zn. 6Csp/2/2020.

2. V odôvodnení okresný súd uviedol, že žalobca sa žalobou vo veci samej domáha zaplata sumy 71.304,20 Eur spolu s príslušenstvom. Žalobca opiera svoj nárok o zmluvu o splátkovom úvere zo dňa 16.11.2009, ktorou poskytol žalovaným, ako dlžníkom, splátkový úver na rekonštrukciu nehnuteľnosti (Úver na bývanie) v celkovej výške 78.850,- Eur, s dohodnutou fixnou výškou úrokovej sadzby na obdobie prvých troch rokov vo výške 6,89 % p.a. Pohľadávka žalobcu voči žalovaným bola zabezpečená záložným právom k nehnuteľnostiam zapísaným na liste vlastníctva č. XXX a XXX katastrálneho územia P., v zmysle uzavretej zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam a mandátnej zmluvy zo dňa 16.11.2009. Z dôvodu riadneho nesplácania zmluvne dohodnutých splátok poskytnutého úveru žalovanými, žalobca písomným podaním zo dňa 21.06.2017 vyzval žalovaných, aby v lehote 15 dní od doručenia výzvy, zaplatili celú sumu omeškaného dlhu, s tým, že pokiaľ uvedená suma v určenej lehote nebude zaplatená, žalobca môže pristúpiť k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti celej pohľadávky a k dražbe založených nehnuteľností. Ku dňu vyčíslenia pohľadávky žalobcom, t.j. k 12.12.2019, dosiahla výška splatného dlhu žalovaných celkom sumu 90.415,09 Eur. Uvedená suma pozostávala z istiny vo výške 71.304,20 Eur, úrokov vo výške 10.550,30 Eur, vyčíslených do 12.12.2019, úrokov z omeškania vo výške 8.560,59 Eur, vyčíslených do 12.12.2019.

3. Okresný súd uviedol, že dňa 12.08.2021 bol zo strany žalovaných podaný návrh na vydanie neodkladného opatrenia. Žalovaní ho odôvodnili tým, že žalobca spolu so žalobou pristúpil k výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou. Mali za to, že dražobná spoločnosť DUPOS dražobná, spol. s r.o., IČO: 36 233 935, so sídlom Trnava, Tamaškovičova 17/2742, vykonáva všetky úkony smerujúce k dobrovoľnej dražbe, nakoľko zaslala žalovaným aj znalecký posudok č. 81/2021. Žalovaní majú za to, že v súlade s § 7 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách je navrhovateľ dražby (záložný veriteľ) povinný písomne vyhlásiť aj pravosť, výšku a splatnosť pohľadávky, pre ktorú navrhuje výkon záložného práva podľa tohto zákona. Žalovaní sa domnievajú, že žalobca sa domáha súdnou cestou zaplatenia pohľadávky, pričom nemá žiadny titul na plnenie a nie je dôvod na výkon záložného práva. Majú za to, že vykonanie takejto dražby by bolo v rozpore so zákonmi a nemajú inú zákonnú ochranu ako požiadať súd o vydanie rozhodnutia, ktorým dočasne upraví pomery účastníkov konania.

4. Okresný súd odôvodnil rozhodnutie tým, že dobrovoľná dražba predstavuje jeden zo spôsobov výkonu záložného práva, pri dodržaní zákona (zák. č. 527/2002 Z. z., § 151 a nasl. Občianskeho zákonníka) je legálnym prostriedkom uspokojenia pohľadávky veriteľa. Je však typická tým, že ju nesprievádza preventívna súdna kontrola. Realizáciu dražby aj sumu pohľadávky, pre ktorú sa vykoná, určujú súkromné osoby. Ak je medzi účastníkmi právneho vzťahu sporné, či a v akej výške jeden druhému dlhuje peniaze, potom môže vzniknúť potreba výkon záložného práva pozastaviť, resp. odložiť a najprv sporné práva podrobiť súdnej kontrole. Za takých okolností, aké nastali v predmetnom spore strán, sa javí neodkladné opatrenie ako primeraný prostriedok ochrany spotrebiteľa do času, kým súd vo veci samej rozhodne o nároku žalobcu. Zo zákonnej úpravy neodkladného opatrenia je zrejmé, že súd pri rozhodovaní o ňom nezisťuje všetky skutočnosti, ktoré by musel zisťovať v prípade konečného rozhodnutia vo veci samej, pričom nárok, prípadne právo nemusí byť nepochybne preukázaný, musí však byť osvedčený. Miera osvedčenia sa riadi vždy konkrétnou situáciou. Súd sa obmedzí len na osvedčenie najzákladnejšej skutočnosti preukazujúcej naliehavosť úpravy pomerov, pričom tieto musia byť takého charakteru, že ak by k úprave pomerov nedošlo, mohlo by dôjsť k nezvratiteľnému následku, alebo k stavu, ktorý by bol zvrátený len s neprimeraným úsilím a nákladmi, resp. s veľkými obtiažami. V rámci konania o nariadení neodkladného opatrenia je rozsah „dokazovania“ (osvedčovanie) podstatne zúžený. Osvedčovanie, na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na neodkladné opatrenie. Výsledkom takéhoto postupu je to, že osvedčované skutočnosti sa súdu so zreteľom na všetky okolnosti prípadu javia pravdepodobné (viď uznesenie NS SR sp. zn. 2Cdo/104/2010, 2Cdo/105/2010).

5. Okresný súd poukázal na to, že Zároveň nariadením neodkladného opatrenia nesmie vzniknúť stranám neprimeraná ujma, ich práva možno obmedziť len v nevyhnutnom rozsahu a len v záujme sledovaného legitímneho cieľa a účelu. Jedným z nich je aj predchádzanie ďalším sporom. Z tohto pohľadu súd zvažil, že v prípade vykonania dražby a následného domáhania sa nápravy žalovanými ako spotrebiteľmi (žalobou o jej neplatnosť, prípadne čo i len čiastočným úspechom v tomto prebiehajúcom konaní o existencii a výške pohľadávky) by bolo spojené s veľkými ťažkosťami navrátenie do pôvodného stavu alebo vzájomné vyrovnanie záväzkov. Naopak v prípade pozastavenia úkonov, ktoré k výkonu záložného práva smerujú, bude žalobca obmedzený len dočasne, s ohľadom na postavenie banky celkom zrejme bez likvidačného efektu, stále s možnosťou vo výkone svojich práv pokračovať, akonáhle súd meritórne rozhodne v jeho prospech. Naproti tomu na strane žalovaných je v hre strata obydľia ako prostriedku uspokojenia základnej životnej potreby. Strata bývania je jedným z najzávažnejších zásahov do práva na rešpektovanie obydľia a každý, komu takýto zásah hrozí, musí mať v podstate možnosť predložiť primeranosť takéhoto opatrenia na súdne preskúmanie (pozri rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva McCann verzus Spojené kráľovstvo č. 19009/04, § 50, Európsky súd pre ľudské práva 2008 a Rousk verzus Švédsko č. 2718/04, § 137). Okresný súd tak dospel k záveru, že nariadený rozsah neodkladného opatrenia je primeraný, súčasný právny vzťah k predmetným nehnuteľnostiam sa žiadnym spôsobom nezmení - záložné právo naďalej existuje, len je dočasne pozastavený jeho výkon. Súd nespochybňuje právo žalobcu vykonať dobrovoľnú dražbu v súlade so zákonom o dobrovoľných dražbách, avšak zároveň považuje za potrebné nariadiť neodkladné opatrenie, keď žalovaní osvedčili naliehavosť potreby úpravy vzťahov strán z dôvodu, že výška pohľadávky je stále sporná vzhľadom na prebiehajúce súdne konanie.

6. Voči rozhodnutiu okresného súdu podal odvolanie žalobca z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. a), b), c), d), e), f), g) a h) CSP. Žalobca poukázal na skutočnosť, že okresný súd nariadil neodkladné opatrenie na návrh žalovaných a tento postup súdu označil za zmatečný. Uviedol, že nariadenie

neodkladného opatrenia na návrh žalovaných v konaní, kde je uplatnený nárok žalobcu absolútne popiera podstatu takéhoto zabezpečovacieho inštitútu. Zdôraznil, že predmetom konania vo veci samej je nárok z úverového právneho vzťahu a nie záložno-právneho vzťahu, ktorý sa upravuje, a to dokonca v neprospech žalobcu v tomto meritórnom konaní.

7. Z procesného hľadiska žalobca namieta postup a rozhodovanie súdu vrátane nedoručenia návrhu žalovaných na nariadenie neodkladného opatrenia žalobcovi vrátane absencie akéhokoľvek relevantného odôvodnenia, arbitrárneho rozhodovania, ignorovania dlhoročnej konštantnej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít, a to takej intenzity, že popiera základné práva žalobcu nielen na spravodlivý proces, ale aj zákonného a nestranného sudcu. Žalobca uviedol, že mu nebolo umožnené sa k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyjadriť, hoci uvedenému postupu za situácie, keď majetkové poškodenie žalobcu presahuje 70.000,- Eur a je v tak značnej výške nielenže nič nebránilo, ale pri ústavno-konformnom postupe a pri rešpektovaní základných práv všetkých strán bol okresný súd povinný žalobcovi takúto možnosť vytvoriť. Žalobca poukázal na zásadu legality a mal za to, že postup súdu spôsobuje nezákonnosť ako konania, tak aj rozhodnutia v konaní vydanom a je dôvodom na jeho zrušenie.

8. Žalobca namieta arbitrárny postup sudcu, ktorý nevzal do úvahy právoplatne skončené konania o neplatnosť úverovej zmluvy a zrušenie neodkladného opatrenia, ktoré bolo nariadené medzi totožnými sporovými stranami v predchádzajúcom konaní. V tejto súvislosti vzniesol námietku existencie neodstrániteľnej prekážky postupu konania (námietku *res iudicata*), pretože mal za to, že o predmete konania o fakticky zhodnom neodkladnom opatrení, resp. návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bolo už konané a rozhodované. Uviedol, že v konaní vedenom na Okresnom súde Brezno pod sp. zn. 9Csp/35/2018 vo veci navrhovateľov, ktorými boli žalovaní z prebiehajúceho konania (U. P. a L. Pavlečko) proti žalovanému (súčasný žalobca Slovenská sporiteľňa, a.s.) sa domáhali súčasní žalovaní nariadenia neodkladného opatrenia, ktoré bolo Okresným súdom Brezno nariadené a po podaní odvolania Krajským súdom v Banskej Bystrici uznesením sp. zn. 13Co/240/2018 zo dňa 28.08.2018 zmenené tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol zamietnutý. Upozornil tiež, že na Okresnom súde Brezno prebiehalo konanie pod sp. zn. 1Csp/84/2018, kedy žalobcami boli žalobca 1/ U. P., žalobca 2/ L. P. a žalobkyňa 3/ W. M. proti Slovenskej sporiteľni, a.s. a proti dražobnej spoločnosti DUPOS dražobná spol. s r.o., kedy navrhovatelia podali návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým ale bol rozhodnutím Okresného súdu Brezno sp. zn. 1Csp/84/2018-97 zo dňa 15.11.2018 zamietnutý, avšak na odvolanie žalobcov bol Krajským súdom v Banskej Bystrici uznesením č.k. 16CoCsp/370/2018-126 zo dňa 17.01.2019 zmenený tak, že odvolací súd neodkladné opatrenie nariadil. Uvedené neodkladné opatrenie týkajúce sa tých istých nehnuteľností, ktoré sú predmetom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v prebiehajúcej veci bolo zrušené v rozhodnutí vo veci samej Okresným súdom Brezno rozsudkom sp. zn. 1Csp/84/2018 zo dňa 20.01.2020, ktorým súd o.i. neodkladné opatrenie nariadené krajským súdom zrušil v súvislosti so skutočnosťou, že vo veci samej žalobu zamietol. Žalobca v odvolaní uviedol, že išlo o totožný predmet konania a vo všetkých konaniach išlo o totožné strany ako v tomto konaní i o totožný predmet konania o nariadenie neodkladného opatrenia. Žalobca poukázal na rozhodnutie R/25/2011 Najvyššieho súdu SR, v zmysle ktorého pokiaľ nedôjde k zmene skutkových okolností, tvorí právoplatné uznesenie, ktorým súd zamietol návrh na nariadenie predbežného opatrenia prekážku veci právoplatne rozsúdenej. Žalobca uviedol, že v uvedenom konaní bolo navyše právoplatne rozhodnuté o žalobe na splnenie povinnosti (negatívne) a tak bola posúdená a právoplatne rozhodnutá i otázka existencie záložného práva. Uviedol, že je zrejmé, že konanie vo veci samej, kde súčasní žalovaní žiadali posúdenie svojho nároku už prebehlo, t.j. k definitívnemu nastoleniu právnej istoty ohľadne nárokov U. P. a L. Pavlečka už došlo rozsudkom Okresného súdu Brezno, ktorým bola ich žaloba v celom rozsahu zamietnutá a je zrejmé, že bola nastolená definitívna právna istota, okrem iného bolo rozhodnuté, že záložné právo existuje (keďže rozhodnutie o žalobe na splnenie vyžadovalo rozhodnutie o takomto určení) a teda nariadenie ďalšieho neodkladného opatrenia, ktoré priamo popiera obsah definitívneho právoplatného rozhodnutia vo veci samej je nielen v rozpore s princípom legality (za akcentovania prekážky veci rozsúdenej), ale popiera i vyššie zmieňovaný význam a zmysel neodkladného opatrenia, ktoré je dočasným zabezpečovacím rozhodnutím len do nastolenia definitívnej právnej istoty rozhodnutím vo veci samej.

9. Žalobca poukázal na to, že nariadenie neodkladného opatrenia musí byť podmienené výnimočnými a nepredpokladateľnými (náhlymi) okolnosťami a hrozbou okamžitej, bezprostrednej a len veľmi ťažko napravitelnej ujmy, t.j. takej, ktorá nebude môcť byť reparačná. Podľa žalobcu výlučným

cieľom konania je oddelenie splnenia povinnosti vyplývajúcej z postavenia navrhovateľa ako subjektu povinnosti. Zdôraznil, že zjavné zneužitie práva nepožíva právnu ochranu, pričom návrh na nariadenie neodkladného opatrenia necieli k ochrane údajne ohrozených práv žalovaných, ale celi k znemožneniu realizácie nápravy dlžníkmi vyvolaného protiprávneho stavu s cieľom vyhnúť sa splneniu svojich riadne dohodnutých záväzkov, čoho dôsledkom je poškodenie a poškodzovanie oprávnených práv a záujmov žalobcu.

10. Žalobca uviedol, že nariadiť neodkladné opatrenie, hoci je zrejmé, že nejde o nejaké mimoriadne okolnosti a povinnosť, ktorá bola uložená žalovanému tu bola už pred niekoľkými rokmi (konania sú z roku 2018, takže o neodkladnej potrebe je vylúčené pojmovo uvažovať) za situácie, ak už dokonca skončila vec sama a neodkladné opatrenie je zabezpečovacím predbežným opatrením dočasného charakteru do nastolenia definitívnej právnej istoty, a to právoplatným súdnym rozhodnutím je podľa žalobcu konaním v rozpore s právnymi predpismi, osobitne s čl. 144 Ústavy.

11. Žalobca uviedol, že neodkladné opatrenie je nástrojom právnej ochrany žalobcu v meritórnom konaní, je to dočasný, zabezpečovací prostriedok vo vzťahu k žalobou uplatnenému nároku žalobcu. Poukázal na ust. § 326 CSP, v zmysle ktorého sa v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia popri náležitostiach žaloby podľa § 132 CSP uvedú aj ďalšie náležitosti. Mal za to, že meritórne žalovaný nemôže uviesť náležitosti žaloby žalobcu, ktoré logicky môže uviesť iba žalobca, ktorý konanie vyvolal. Označil za absurdné, aby sa nároku domáhal žalobca a za to bol postihnutý neodkladným opatrením vydaným na návrh žalovaného v neprospech žalobcu, navyše ak nárok v konaní je z úverového vzťahu a neodkladné opatrenie sa týka niečoho úplne iného (záložného vzťahu) a okrem iného čiastočne aj s inými účastníkmi.

12. Žalobca v konaní namietol neúplnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Upozornil, že v uvedenom podaní nie je okrem neurčitého a nespôsobilého návrhu rozhodnutia fakticky relevantne tvrdené (a už vôbec nie osvedčené) vôbec nič, zároveň nie sú označené ani žiadne prostriedky osvedčenia.

13. Žalobca v odvolaní namietol, že súd vo veci rozhodol výrokom, ktorý žalovaní ako navrhovatelia nenavrhl. Poukázal na zásadu rovnosti strán a zásadu legality a zdôraznil, že je len na navrhovateľovi, ako si splní procesné povinnosti stanovené zákonom vo vzťahu k obsahu svojho podania, pričom nesplnenie procesných povinností nemôže byť nahradené činnosťou súdu. V tejto súvislosti uviedol, že okresný súd rozhodol spôsobom, ktorý je nezákonný ako formálne, tak i vecne. Poukázal na to, že z hľadiska požiadavky materiálnej vykonateľnosti súdneho rozhodnutia výrok musí byť formulovaný určito, jasne, výstižne a zrozumiteľne a jeho obsah musí byť dovolený a možný. Okrem iného nemôže súd rozhodovať spôsobom ultra petitum bez zákonného dôvodu. Zdôraznil, že úlohou súdu nie je konať namiesto strany a plniť jej procesné povinnosti, súd je zásadne viazaný obsahom návrhu a predovšetkým návrhom rozhodnutia a nemôže namiesto strany „dotvárať“ to, čo mala strana vykonať sama. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/37/2018, v zmysle ktorého súd nemôže preformulovať výrok navrhovaného neodkladného opatrenia v časti konkretizácie právneho úkonu tak, aby zodpovedal objektívnemu hmotnému právu a aby jeho formulácia zodpovedala dovoleným spôsobom výkonu rozhodnutia. Mal za to, že navrhovateľ sa domáhal nariadenia neodkladného opatrenia s iným obsahom ako je ten, o ktorom rozhodoval súd. Podľa žalobcu záložné právo zdržania výkonu, ktorého sa navrhovateľ domáhal nebolo nijako identifikované a okresný súd namiesto toho, aby podanie z uvedeného dôvodu neexistencie riadneho návrhu rozhodnutia odmietol, toto svojvoľne preformuloval a tomuto vyhovel. Žalobca uviedol, že z návrhu je zrejmé, že navrhovateľ sa domáhal nariadenia neodkladného opatrenia zdržania sa výkonu záložného práva, avšak vôbec neuviedol, ktorého záložného práva. Podľa žalobcu sa vykonáva záložné právo, ktoré vzniklo zápisom po povolení vkladu záložného práva, pričom toto musí byť identifikované V-identifikátorom alebo Z-identifikátorom a jeho predmetom, označením zálohu, pričom toto označenie musí byť dostatočne určité: súpisné alebo parcelné číslo/druh/LV/označenie registra/ďalšia identifikácia. Uvedený návrh označenie záložného práva - jeho identifikáciu V-identifikátorom a všetkými údajmi vyžadovanými v § 42 zák. č. 162/1995 Z.z. neobsahuje a tak je petit takýmto obsahom podľa žalobcu v rozpore s ust. § 42 zák. č. 162/1995 Z.z. neurčitý a nezapisateľný. Uviedol tiež, že v návrhu bolo časové obmedzenie trvania neodkladného opatrenia formulované ako „do rozhodnutia vo veci samej“, čo nie je riadnym a určitým spôsobom identifikovania veci, takže na rozhodnutie identifikované konanie vo veci samej uvedením spisovej značky v návrhu byť malo, avšak nebolo a súd si to svojvoľne doplnil.

14. Žalobca poukázal na ust. § 327 CSP, v zmysle ktorého ak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia neobsahuje predpísané náležitosti alebo je nezrozumiteľný alebo neurčitý, súd takýto návrh odmietne. Mal za to, že ak okresný súd nevyvodil zákonom predpísané procesnoprávne následky odmietnutia podania, resp. zamietnutia návrhu, porušil tým princípy a zásady vyplývajúce zo zaručeného práva na spravodlivé súdne konanie a zaručeného práva na súdnu ochranu a zvýhodnil tak jednu zo strán v konaní.

15. Žalobca uviedol, že žalovaný v konaní nijako nepreukázal, že by plnil svoj zabezpečený dlh riadne a včas. Za nepochopiteľný označil postup okresného súdu, ktorý namiesto ochrany práva chráni protiprávny stav a zakazuje záložnému veriteľovi vykonať právo priznanému kogentnými právnymi normami.

16. Žalobca v odvolaní zdôraznil, že výkon práva vylučuje protiprávnosť, pričom poukázal na ustálenú rozhodovaciu prax všeobecných súdov Slovenskej aj Českej republiky. Mal za to, že v tejto situácii zakazovať konanie, ktoré je výkonom zákonného oprávnenia záložného veriteľa vyplývajúceho z *ius cogens*, je v priamom rozpore s ustanoveniami právneho poriadku.

17. Žalobca z procesného hľadiska namietol, že písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu. S poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/98/2017 zdôraznil, že za porušenie práva na spravodlivý proces treba považovať aj taký nedostatok rozhodnutia súdu, kedy v rozhodnutí absentujú zásadné vysvetlenia dôvodov podstatných pre rozhodnutie vo veci, prípadne ak argumentácia obsiahnutá v odôvodnení rozhodnutia je natoľko vnútorne rozporná, že rozhodnutie je ako celok nepresvedčivé. V tejto súvislosti namietol, že z rozhodnutia okresného súdu nie je možné zistiť konkrétne, z ktorých všetkých právne relevantných skutočností a konkrétne z ktorých listín/prostriedkov osvedčenia označených v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a priložených k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia dospel súd k skutkovým zisteniam nevyhnutným pre nariadenie neodkladného opatrenia okrem iného vo vzťahu k osvedčeniu dôvodnosti nároku, a to osvedčeniu s vysokou mierou pravdepodobnosti. Namietol, že tiež nebolo možné zistiť, k akým všetkým konkrétnym skutkovým zisteniam okresný súd dospel, aký skutkový stav na ich základe ustálil, ako tento skutkový stav subsumoval pod jednotlivé ustanovenia právnych noriem, ako a čím osvedčil nárok „navrhovateľov“ a aký je reálny súvis údajného konania vo veci samej so zjavne nedôvodným obsahom nariadeného neodkladného opatrenia, ako dospel k záveru o existencii ujmy, keď ujma je dôsledkom protiprávneho konania a nie výkonu práva, čím mal ujmu za osvedčenú, keď za tvrdeného stavu je vznik ujmy vylúčený priamo obsahom kogentných právnych noriem a ako súd odôvodnil osvedčenie existencie všetkých nevyhnutných skutočností, existencia ktorých musí byť vcelku kumulatívne osvedčená, ak má byť neodkladné opatrenie zákonne nariadené. Namietol v tejto súvislosti porušenie rovnosti zbraní postupom okresného súdu. Osobitne zdôraznil, že z celého odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu nie je možné zistiť, akému nároku, ktorého existencia bola osvedčená s vysokou pravdepodobnosťou sa má poskytnúť ochrana. Prítom iba dôsledkom existencie takéhoto nároku môže vzniknúť bezodkladná potreba upraviť pomery sporových strán, bezodkladnosť potreby upraviť pomery je prípadným dôsledkom existencie chráneného a osvedčeného nároku.

18. Žalobca uviedol, že predpokladom preukázania potreby nariadenia neodkladného opatrenia je tiež skutočnosť, že je tu potrebná dočasná úprava pomerov, čo okrem iného znamená povinnosť s vysokou mierou pravdepodobnosti osvedčiť nárok (čo splnené nebolo), ale tiež preukázať skutočnosť, že tu neexistuje osobitný prostriedok právnej ochrany - čo tiež splnené nebolo, námietky proti procesu výkonu dražby môže navrhovateľ uplatniť v konaní o určenie neplatnosti dražby, rovnako už opakovane využil inštitút návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Zdôraznil, že tu existuje ucelený súbor prostriedkov právnej ochrany vrátane osobitne konštruovanej žaloby, kedy sa ten, kto tvrdí, že bolo jeho právne postavenie v naznačenom smere dotknuté, môže bez väčšej právnej zložitosti domôcť ochrany svojho právneho postavenia. Konanie o neplatnosť dražby je práve tým konaním, v ktorom sa preskúma zákonnosť výkonu záložného práva formou dražby. Uvedené vylučuje potrebu dočasnej úpravy, rovnako tak vylučuje i možnosť túto potrebu dočasnej úpravy osvedčiť. Zároveň predpokladom preukázania potreby nariadenia neodkladného opatrenia je skutočnosť, že tu bezprostredne hrozí ujma. Vznik ujmy je však následkom protiprávneho úkonu a v tomto prípade výkon práva, konkrétne zákonom aprobovaného subjektívneho oprávnenia záložného veriteľa vykonať záložné právo speňaním na verejnej dražbe, nemôže mať za následok vznik ujmy, pretože sa jedná o dôsledok konania v súlade so zákonom.

19. K otázke prípustnosti výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou poukázal žalobca na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. PL.ÚS 23/2014, z ktorého je zrejmé, že Ústavný súd v pléne zastáva názor, že úprava výkonu záložného práva tak, ako je tvorené právnymi normami Občianskeho zákonníka a právnymi normami obsiahnutými v ust. zák. č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách je zlučiteľná s Ústavou SR a s dodatkovým protokolom k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

20. Žalobca v odvolaní zdôraznil, že žalovaným nesvedčí vecná legitímácia na podanie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia tak, ako ho nariadil okresný súd. Pripomenul pritom rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo/205/2009, v zmysle ktorého súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta. Žalobca pritom odkázal na obsah LV č. XXX a č. XXX a zdôraznil, že vo vzťahu k nehnuteľnostiam evidovaným na LV č. XXX je záložcom W. M., ktorá vôbec nie je účastníkom konania, čo vylučuje aktívnu legitímáciu žalovaných a vo vzťahu k nehnuteľnosti evidovanej na LV č. XXX je zrejmé, že nehnuteľnosť je v spoluvlastníctve U. P. v podiele 1 a W. M. v podiele 1, čo vylučuje aktívnu legitímáciu navrhovateľov v celku ku celému celku. Výrok je pritom jeden a nedeliteľný, všetci navrhovatelia žiadajú uložiť povinnosť každý vo vzťahu ku všetkým nehnuteľnostiam, čo vylučuje i teoretickú možnosť, aby mohol takýto výrok vcelku ako zákonný obstať. Je zodpovednosťou navrhovateľa, že neuviedol návrhy rozhodnutia tak, že oprávneným bude iba ten, ktorý spoluvlastník v predmetnom podiele vo vzťahu len k tomu ktorému zálohu a konkrétnemu záložnému veriteľovi, ak ho formuloval ako návrh jeden, je vylúčené, aby osvedčil aktívnu vecnú legitímáciu v celku. V tejto súvislosti namietol žalobca aj skutočnosť, že žalovaní nepriložili k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia žiadne listiny, napr. listy vlastníctva, v ktorých by osvedčili, že práve žalovaní sú záložcami a žalobca je záložným veriteľom vzhľadom na navrhované nariadené opatrenie. Poukázal pritom na zákonom vymedzené náležitosti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, pričom navrhovatelia v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia list vlastníctva ako prostriedok osvedčenia neoznačili ani nepriložili, čo vylučuje „osvedčenie“ žalobcu ako záložného veriteľa. Bez osvedčenia uvedeného súd nemal preukázanú základnú právnu skutočnosť nevyhnutnú pre zákonné nariadenie neodkladného opatrenia, a to existenciu právneho vzťahu medzi stranami konania, ktorý si vyžaduje bezprostrednú úpravu. Uvedené je samostatným dôvodom na zamietnutie návrhu, aj keby bol tento riadne podaný.

21. K formulácii výroku nariadeného okresným súdom žalobca uviedol, že výrok, ktorého návrh je jeden a je nedeliteľný vylučuje aj teoretickú možnosť, aby mohol vcelku ako zákonne obstať aj z toho dôvodu, že je v ňom vyjadrená požiadavka zdržať sa úkonov k uskutočneniu dražby vo vzťahu k žalobcovi. Žalobca však nikdy dražobníkom nebol a nie je, žalovaní ani nič také netvrdili, čo vylučuje pasívnu vecnú legitímáciu žalobcu.

22. Žalobca poukázal na Ústavou chránené právo vlastniť majetok a mal za to, že neodkladné opatrenie cieli k ústavne neakceptovateľnému zásahu do legitímnych očakávaní žalovaného ako obligačného a záložného veriteľa. Vo vzťahu k odôvodneniu rozhodnutia okresného súdu tiež poukázal na to, že nie je možné zamieňať nárok na obydlie s nárokom na nedotknuteľnosť obydli. Pripomenul, že dobrovoľná dražba sa odvíja od súhlasu dlžníka a od predchádzajúceho úkonu vlastníka, ktorý dáva súhlas na budúce speňaženie určitého svojho majetku určitým spôsobom regulovaným právom. To, že je zálohom obydlie (čo nebolo ani preukázané) nemá vplyv na možnosť speňaženia zálohu.

23. Žalobca v odvolaní namietol arbitrárnosť rozhodnutia vo vzťahu k skutočnosti, že veriteľ svoju povinnosť splnil a zo svojho majetku úverové prostriedky poskytol a o uvedené prostriedky došlo k zmenšeniu jeho majetku. Každým dňom, kedy nie je možné vykonať zabezpečovací prostriedok, dochádza k zvyšovaniu majetkovej ujmy veriteľa. Na rozdiel od navrhovateľov tak majetkové poškodenie žalovaného každým dňom narastá a nie je zrejmé, či bude môcť byť reparačné.

24. Žalobca sa v odvolaní domáhal aj aplikácie princípu legality a ústavnoprávnej proporcionality. Namietol, že okresný súd sa v rozhodnutí nezaoberal ničím konkrétne tvrdeným a osvedčeným, ale neodkladné opatrenie nariadil len na základe generických, neindividualizovaných a neosvedčených tvrdení navrhovateľa. V tejto súvislosti žalobca spochybnil nestrannosť sudcu a následne aj nesprávne obsadený súd.

25. V závere žalobca zdôraznil, že spotrebiteľská úprava neznamena negáciu akýchkoľvek ďalších zákonných noriem, resp. noriem ústavného práva a aplikácia spotrebiteľskej úpravy v napadnutom rozhodnutí okresného súdu je v priamom rozpore s obsahom tejto úpravy a pokusom o zneužitie práva.

26. Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací prejednal vec podľa ust. § 379 a § 380 ods. 1 a § 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) bez nariadenia pojednávania, pričom dospel k záveru, že odvolanie odporcu je dôvodné.

27. Okresný súd v odôvodnení rozhodnutia uviedol nasledovný skutkový stav: žalovaní uzavreli so žalobcom dňa 16.11.2009 dve zmluvy, jednu o splátkovom úvere, druhú o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam. Nárok žalobcu na zaplatenie dlžných súm z úveru je predmetom tohto súdneho konania, prebieha dokazovanie a súd získava všetky listinné a ďalšie dôkazy potrebné na rozhodnutie vo veci samej. Na tunajšom súde prebiehalo aj konanie o neplatnosť tejto úverovej zmluvy, pod spis. zn. 1Csp/84/2018, ktoré sa skončilo rozsudkom Okresného súdu č.k. 1Csp/84/2018 - 377 zo dňa 20.01.2020, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 21.02.2021 (voči tomu rozhodnutiu podali žalovaní odvolanie, ktoré však Krajský súd v Banskej Bystrici odmietol). Súd rozhodol meritórne tak, že žalobu o neplatnosť úverovej zmluvy a iné zamietol. Aj v tomto konaní žiadali žalovaní (v tom konaní žalobcovia) o nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré im bolo nariadené uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici, č.k. 16Co/370/2018-126 zo dňa 17.01.2019. Rozsudok vo veci samej zrušil aj toto neodkladné opatrenie, čo pre žalovaných znamenalo, že žalobca už nemal uloženú povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva a úkonov smerujúcich k realizácii dobrovoľnej dražby predmetných nehnuteľností. Žalobca dňa 09.01.2020 podal na tunajší súd žalobu, ktorou sa domáha zaplatenia pohľadávky, ktorá vznikla žalobcom z úverovej zmluvy.

28. Z výpisu z listu vlastníctva č. XXX okresný súd zistil, že žalovaná 1/ a W. M., nar. 11.04.1942, trvale bytom P., Y. XXX/XX (matka žalovanej 1/) sú podielovými spoluvlastníkmi (každá v podiele 1/2) nehnuteľnosti, a to rodinného domu so súpisným číslom 277 postavenom na parcele KN-C č. 968, nachádzajúcom sa v k.ú. P., obec P., okres P.. Z výpisu z listu vlastníctva č. XXX súd zistil, že W. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Podbrezová, Y. 277/15 (matka žalovanej 1/) je výlučnou vlastníčkou nehnuteľností, a to pozemku parc. KN-C č. 968, o výmere 676 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria a pozemku parc. KN-C č. 969/1, o výmere 1773 m², druh pozemku: záhrady. Na uvedených listoch vlastníctva č. XXX a XXX je stále evidovaná poznámka v znení „Oznámenie o začatí výkonu záložného práva formou dobrovoľnej dražby zo dňa 23.11.2017 veriteľom je Slovenská sporiteľňa, a.s., Tomášikova 48, Bratislava, IČO: 00 151 653“.

29. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

30. Podľa § 324 ods.3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

31. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

32. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

33. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

34. Podľa § 326 ods. 2 CSP, k návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

35. Podľa § 328 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

36. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

37. Ako správne uviedol aj okresný súd, nariadenie neodkladného opatrenia je osobitným inštitútom procesného práva, ktoré umožňuje súdu v prípade potreby rýchlo a pružne zasiahnuť do právneho vzťahu medzi navrhovateľom a odporcom za predpokladu, že sú v návrhu osvedčené také rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce jeho nariadenie, na základe ktorých je možné dospieť k záveru o pravdepodobnosti existencie nároku, ktorému je nutné poskytnúť ochranu a zároveň je v návrhu odôvodnená naliehavá potreba bezodkladne upraviť pomery sporových strán, alebo je v ňom odôvodnená obava, že prípadná exekúcia vedená na odporcu bude ohrozená.

38. Žalovaný v pomerne rozsiahlom odvolaní namietol viacero dôvodov, pre ktoré neboli splnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia. Odvolací súd sa sústredil na tie, ktoré majú pre jeho rozhodnutie podstatný vplyv.

39. Žalobca v odvolaní primárne namietol, že okresný súd vydal neodkladné opatrenie na návrh žalovaných napriek tomu, že žalovaní si v konaní žiadali nárok voči žalobcovi neuplatniť. Zdôraznil, že predmetom konania je nárok žalobcu z úverového právneho vzťahu voči žalovaným, nie zo záložno-právneho vzťahu viažuceho sa na nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom nariadenia neodkladného opatrenia.

40. V prvom rade je nutné zdôrazniť, že pre nariadenie neodkladného opatrenia musí byť v zmysle § 325 ods. 1 CSP nevyhnutne splnená podmienka, že je daná potreba bezodkladne upraviť pomery sporových strán alebo je odôvodnená obava, že exekúcia bude ohrozená. V zmysle § 326 ods.1 CSP posúdiť potrebu bezodkladnej úpravy pomerov strán, resp. posúdiť obavu či exekúcia bude ohrozená, môže súd iba za predpokladu, že v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bola hodnoverne osvedčená dôvodnosť nároku a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Základnou náležitosťou, ktorú súd pri rozhodovaní o nariadení neodkladného opatrenia posudzuje teda je, či je osvedčený nárok, na základe ktorého sa navrhovateľ domáha nariadenia neodkladného opatrenia, a zároveň (pokiaľ takýto nárok je osvedčený), či je daná bezodkladná potreba úpravy pomerov (resp. či je daná obava, že exekúcia bude ohrozená).

41. Žalovaní sa nariadenia neodkladného opatrenia domáhali z dôvodu, že majú za to, že je bezodkladne potrebné upraviť pomery, pričom tento návrh odôvodnili tým, že žalobca sa domáha súdnou cestou zaplata pohľadávky, pričom nemá žiadny titul na plnenie a nie je dôvod na výkon záložného práva. Upozornili, že podľa § 7 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách je navrhovateľ dražby (záložný veriteľ) povinný písomne vyhlásiť aj pravosť, výšku a splatnosť pohľadávky, pre ktorú navrhuje výkon záložného práva podľa tohto zákona. Zo skutočnosti, že žalobca podal žalobu na plnenie žalovaní vyvodili, že sám žalobca tým preukazuje, že pravosť, výška a splatnosť pohľadávky je sporná (je predmetom súdneho sporu) a za týchto okolností by podľa žalovaných bolo vykonanie dražby v rozpore so zákonom o dobrovoľných dražbách. Žalovaní mali za to, že vykonanie takejto dražby by bolo v rozpore so zákonmi a nemajú inú zákonnú ochranu ako požiadať súd o vydanie rozhodnutia, ktorým dočasne upraví pomery účastníkov konania.

42. Vzhľadom na citované odôvodnenie žalovaných je nutné prisvedčiť žalobcovi, že žalobca v návrhu nevymedzil, pre ktorý konkrétny nárok, ktorým disponuje voči žalobcovi, sa domáha poskytnutia ochrany formou nariadenia neodkladného opatrenia. Z rozhodnutia okresného súdu žiadnym spôsobom nevyplýva, ktorý konkrétny nárok žalovaných považoval okresný súd považoval za ten nárok, ktorému poskytol ochranu prostredníctvom nariadenia neodkladného opatrenia. Okresný súd len skonštatoval, že medzi sporovými stranami je sporné, či a v akej výške jeden druhému dlhuje peniaze. To ale nie je vymedzenie nároku žalovaných voči žalobcovi. Žalovaní v konaní uplatňujú procesnú obranu voči nároku uplatnenému žalobcom, v rámci ktorej popreli nárok žalobcu. Žalovaný má pritom možnosť vzniesť v konaní nárok voči žalobcovi nielen formou vzájomnej žaloby, ale aj formou relevantnej námietky (napr. započítacej). Nevyhnutne však musí konkrétny nárok, súvisiaci s konaním vo veci samej, voči žalobcovi vzniesť na to, aby tomuto konkrétnemu nároku mohla byť poskytnutá predbežná ochrana prostredníctvom nariadenia neodkladného opatrenia.

43. V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podaného žalovanými nebol vznesený voči žalobcovi žiaden nárok a žiaden nárok ani nebol osvedčovaný. Tvrdenie, že žalovaní nie sú povinní plniť v takej výške, akú si voči nim uplatnil žalobca, bude súd preverovať v konaní vo veci samej. Toto tvrdenie však nemá vzťah voči nároku žalobcu ako záložného veriteľa na realizáciu dobrovoľnej dražby, ktorej možnosť si strany dohodli. Zároveň v konaní nie je sporná otázka platnosti úverovej zmluvy, keďže o žalobe o určenie neplatnosti úverovej zmluvy už bolo právoplatne rozhodnuté tak, že súd túto zamietol. V konaní tak ostala sporná iba otázka výšky plnenia, pretože súd už nemôže preskúmať predmet konania, o ktorom bolo právoplatne rozhodnuté (nemôže už rozhodovať o platnosti úverovej zmluvy, keď žaloba o jej neplatnosť bola právoplatne zamietnutá).

44. Pokiaľ ide o žalobcami uvádzaný dôvod, ktorý mal zrejme suplovať vymedzenie nároku, teda pokiaľ ide o tvrdenie, že podaním žaloby sám žalobca potvrdil spornosť pohľadávky, takýto argument je bez ďalšieho zavádzajúci. Podanie žaloby je postup, akým veriteľ môže získať exekučný titul nevyhnutný na vymoženie dlhu od žalovaného, preto je primárne prejavom vôle získať exekučný titul. Podanie žaloby tak neosvedčuje spornosť výšky pohľadávky, jej spornosť môže vyplývať až z vyjadrení dlžníka v konaní (ako k tomu došlo aj v tomto prípade).

45. Žalobca v súvislosti s nedostatkom vymedzenia nároku v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia upozornil aj na skutočnosť, že tvrdenia uvedené v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia neboli žiadnym spôsobom osvedčované. S touto námietkou sa odvolací súd stotožnil, pretože ako je zjavné z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, žalovaní žiadnym spôsobom neosvedčovali, že by im svedčalo právo domáhať sa obrany voči vykonávaniu dobrovoľnej dražby na nehnuteľnostiach, ktoré boli predmetom nariadenia neodkladného opatrenia. Okresný súd zrejme pred nariadením neodkladného opatrenia nevyhodnotil ani právne vzťahy v súvislosti s nehnuteľnosťami, ktoré sú predmetom výkonu dobrovoľnej dražby, napriek tomu, že ich uviedol v skutkovom stave. V odvolacom konaní pritom žalobca zdôraznil, že nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX pre k.ú. P., obec Podbrezová, okres Brezno, a to pozemok parcela KN-C č. 968 o výmere 676 m² - zastavané plochy a nádvoria a pozemok parcela KN-C č. 969/1 o výmere 1773 m² - záhrady nie sú vo vlastníctve ani žalovanej, ani žalovaného. Tieto sú evidované na vlastníka M. W., ktorá je zrejme matkou žalovanej. Pokiaľ ide o nehnuteľnosti evidované na LV č. XXX pre k.ú. P., obec P., okres Brezno, a to rodinný dom súp. č. 277 postavenom na parcele KN-C č. 968, tieto sú evidované na žalovanú v rozsahu 1 a na matku žalovanej M. W. v rozsahu 1. Žalovaný 2/ ako jeden z navrhovateľov neodkladného opatrenia nemá ani k tejto nehnuteľnosti žiaden právny vzťah. Okresný súd tak vyhovel aj návrhu žalovaného 2/, ktorý nemá vlastnícke právo ani žiaden osvedčený právny vzťah k nehnuteľnostiam, ktoré boli predmetom nariadenia neodkladného opatrenia a zároveň vyhovel návrhu žalovanej 1/, ktorá pritom rovnako sama neosvedčila žiaden právny vzťah k nehnuteľnostiam, i keď z verejnej evidencie listov vlastníctva je možné zistiť, že má právny vzťah jednej polovici nehnuteľnosti evidovanej na LV č. XXX, ktorá je vymedzená ako stavba - rodinný dom. Túto skutočnosť však bola povinná osvedčiť žalovaná ako navrhovateľka, okresný súd nevykonáva v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia ex officio vyšetrovanie materiálnej pravdy. Preto je dôvodná námietka, že v súvislosti s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia neboli osvedčované žiadne skutočnosti, keďže návrh bol podaný iba vo forme všeobecných vyjadrení a úvah. Pokiaľ však žalobca namieta neúplnosť návrhu, resp. jeho neurčitosť, s tým sa odvolací súd nestotožnil, keďže bolo zjavné, čoho presne sa návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia žalovaní domáhajú, preto nebolo o podaní žalovaných možné rozhodnúť formou odmietnutia podania.

46. Zároveň aj v tomto prípade je nevyhnutné, aby na nariadenie neodkladného opatrenia bol splnený prvok bezodkladnej potreby úpravy pomerov. Ako žalobca upozornil, z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia takáto potreba nevyplýva.

47. Žalobca v odvolaní správne namieta tiež skutočnosť, že predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je okrem iného aj to, že neexistuje osobitný prostriedok právnej ochrany pre navrhovateľa neodkladného opatrenia, čo ale v tomto prípade splnené nebolo.

48. Z rozhodovacej praxe Európskeho súdneho dvora, rovnako ako z rozhodovacej praxe Ústavného súdu SR vyplýva, že samotný proces dobrovoľných dražieb nie je protiústavný. Za predpokladu, že si strany platne dohodli možnosť výkonu záložného práva, realizácia záložného práva prostredníctvom dobrovoľnej dražby je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky. V tejto súvislosti je možné poukázať na

rozhodnutie Európskeho súdneho dvora vo veci C-34/13 U. Kušionová proti Smart Capital a.s. zo dňa 10.09.2014 a rozhodnutie Ústavného súdu SR PL.US/23/2014 zo dňa 24.09.2014.

49. Pre posúdenie nároku na nariadenie neodkladného opatrenia je tiež nutné prihliadnuť k tomu, že rozhodnutie o tom, či by bolo možné platne dražbu nehnuteľností vykonať, je možné urobiť výlučne v konaní o neplatnosť dražby. V žiadnom inom konaní nie je možné ako prejudiciálnu otázku riešiť, či je veriteľ oprávnený alebo nie je oprávnený dobrovoľnú dražbu vykonať. Rovnako nie je možné ani v konaní o nariadení neodkladného opatrenia, skôr než dobrovoľná dražba vôbec prebehne, hypoteticky vopred prejudiciálne riešiť, či by takáto dražba vôbec prebehnúť mohla.

50. Zákon o dobrovoľných dražbách č. 527/2002 Z.z. upravuje mechanizmus, ktorým sa môže osoba domáhať neplatnosti dobrovoľnej dražby. Samotné konanie dražby nepredstavuje moment, kedy je osoba obývajúca predmet dobrovoľnej dražby povinná túto nehnuteľnosť opustiť, keďže v zmysle § 21 ods.2 cit. zák. má možnosť požiadať súd, aby určil neplatnosť dražby. Výlučne v takomto konaní bude súd oprávnený preveriť, či k dražbe došlo v súlade so zákonom alebo či bola vykonaná v rozpore s uzavretou záložnou zmluvou, resp. v rozpore s ust. Zákona o dobrovoľných dražbách. Podľa § 21 ods.5 Zákona o dobrovoľných dražbách ak by súd určil dražbu za neplatnú, účinky príklepu zaniknú ku dňu príklepu, to znamená že nastane stav, ako keby k dobrovoľnej dražbe nebolo došlo. Žalobcovi tak ostáva zachovaný prostriedok právnej ochrany pred tým, aby v dôsledku neplatnej dobrovoľnej dražby nastal ten následok, že by bol povinný svoju nehnuteľnosť opustiť. Medzi žalobcom a žalovaným tak v dôsledku zamietnutia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nebude vytvorený nenávratný stav, ktorý by neprímerane zasahoval do práv a povinností žalobcu.

51. V takom prípade však nie je daná naliehavosť úpravy vzájomných pomerov žalobcu a žalovaného prostredníctvom uloženia povinnosti žalovanému, aby sa zdržal výkonu dobrovoľnej dražby.

52. Žalobcovi zároveň ostanú voči žalovanému zachované všetky nároky, ktoré mu prináležia za predpokladu, ak k dobrovoľnej dražbe pristúpi žalovaný v rozpore so zákonom, alebo zmluvou o zriadení záložného práva a ak žalobcovi z tohto vznikne škoda.

53. Žalobca v konaní namietal procesný postup okresného súdu z dôvodu, že okresný súd mu nedoručil návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, takže sa k nemu nemohol pred nariadením neodkladného opatrenia vyjadriť. Takýto procesný postup okresného súdu bol plne v súlade s Civilným sporovým poriadkom, ktorý v ust. § 331 ods. 1 CSP výslovne uvádza, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Za predpokladu, že by návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol zamietnutý, v takom prípade rozhodnutie o zamietnutí neodkladného opatrenia doručuje v zmysle ust. § 329 ods. 1 CSP protistrane odvolací súd. Konanie o nariadení neodkladného opatrenia, rovnako ako konanie o nariadení zabezpečovacieho opatrenia, patrí medzi osobitné druhy skrátených konaní, kedy sa neaplikuje postup predchádzajúci rozhodnutiu vo veci samej. Neodkladné opatrenie preto nariaďuje súd výlučne na základe skutočností tvrdených a osvedčovaných navrhovateľom. Aj z uvedeného vyplýva, že nariadenie neodkladného opatrenia je osobitným inštitútom, ktorý by súdy mali aplikovať výnimočne iba za predpokladu splnenia prísnych podmienok pre jeho nariadenie. Keďže neodkladné opatrenie sa nariaďuje bez vyjadrenia druhej strany, môže byť nariadené iba vtedy, ak zo skutkových tvrdení a priložených dôkazov je zrejmé, že je osvedčený nárok voči protistrane a zároveň je zrejmé, že tento osvedčený nárok nevyhnutne potrebuje bezodkladnú úpravu pomerov. V takýchto situáciách už má prednosť rýchlosť konania a najmä snaha zabrániť protistrane v konaní, ktoré predstavuje bezprostredné ohrozenie existujúceho nároku. Preto sa neodkladné opatrenie nariaďuje bez vyjadrenia druhej strany, takže z tohto uhla pohľadu nedošlo k procesnému pochybeniu okresného súdu a k odňatiu práva žalobcu na spravodlivosť.

54. Žalobca v konaní namietol arbitrárny postup súdu, ktorý nevzal do úvahy právoplatne skončené konanie o neplatnosť úverovej zmluvy a zrušenie predchádzajúceho neodkladného opatrenia a mal za to, že súd nemohol o návrhu rozhodnúť, pretože tu existuje neodstrániteľná prekážka konania. Ani s uvedenou námietkou sa odvolací súd nestotožnil, pretože neodkladné opatrenia nariadené v predchádzajúcich konaniach už v čase rozhodovania súdu boli zrušené. Zároveň konanie, ktoré inicioval žalobca voči žalovaným nemá totožný okruh účastníkov, ako bolo vymedzené v konaní o určenie neplatnosti záložnej zmluvy, resp. neplatnosti úverovej zmluvy, kedy účastníčkou tohto konania bola aj

vlastníčka nehnuteľností evidovaných na LV č. XXX a č. XXX pre k.ú. P., ktorá ako záložná veriteľka je dotknutá prípadnou dražbou nehnuteľností. Preto o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia tak, ako bol podaný žalovanými, okresný súd rozhodnúť mohol a mal. Rozhodnutie Najvyššieho súdu R/25/2011, z ktorého vyplýva, že pokiaľ nedôjde k zmene skutkových okolností, je zamietnutie návrhu na neodkladné opatrenie prekážkou res iudicata v tomto prípade neplatí, pretože neodkladné opatrenia boli v predchádzajúcich konaniach vydané za iného stavu (neboli vydané v rámci žaloby o zaplatenie) za iného procesného postavenia (okruh účastníkov) a neodkladné opatrenie nariadené v konaní 1Csp/84/2018 (v súvislosti s rozhodnutím krajského súdu 16CoCsp/370/2018) bolo zrušené v súvislosti s ukončením konania vo veci samej.

55. Žalobca v odvolaní namietol, že zo strany žalovaného ide pri podaní návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia o zneužitie práva, ktoré v zmysle čl. 5 CSP nepožíva ochranu. S takouto formuláciou sa odvolací súd nestotožnil, pretože pokiaľ má strana možnosť podať návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, je to jej právo a ako aj sám žalobca upozorňoval v odvolaní, realizácia práva nemôže byť vyhodnotená ako zneužitie práva.

56. Odvolací súd sa nestotožnil ani s námietkou žalobcu, že okresný súd rozhodol výrokom, ktorý nekorešpondoval s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, a teda rozhodol spôsobom, ktorý žalovaný nenavrhol. Po preskúmaní textu návrhu žalovaných na nariadenie neodkladného opatrenia a rozhodnutia okresného súdu dospel odvolací súd k záveru, že postup okresného súdu bol procesne v súlade s ustanoveniami Civilného sporového poriadku. Žalobca poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 8Cdo/38/2017, z ktorého vyplýva, že súd nemôže preformulovať výrok rozhodnutia tak, aby zodpovedal objektívnemu hmotnému právu a aby jeho formulácia zodpovedala dovolených spôsobom výkonu rozhodnutia. Citované rozhodnutie sa však týkalo konania, v ktorom okresný súd vo výroku nariadeného neodkladného opatrenia zmenil dátum uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy, teda zasiahol do vymedzenia právneho úkonu a tým zmenil obsah povinnosti, ktorá mala byť uložená. V prejednávanom prípade však okresný súd nezmenil ani podstatu, ani zmysel petitu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nezmenil ani predmet právneho úkonu, iba spresnil označenie nehnuteľností, ktorých identifikácia bola zrejماً aj z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. V tomto prípade je takýto postup súdu v súlade s rozhodnutím Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/190/2008, ktorý bol vydaný 14.07.2009 za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, avšak svojim zmyslom a významom je ho možné aplikovať aj za pôsobnosti Civilného sporového poriadku. Z citovaného rozhodnutia vyplýva, že nie je porušením procesnej normy, ak súd použitím iných slov vyjadrí presnejšie rovnaké práva a povinnosti, ktorými sa žalobca domáha určitým a zrozumiteľným žalobným petitom. Formulačné úpravy sú však prípustné výlučne pod podmienkou, že sa nimi nezmení podstata a samotný zmysel žalobného návrhu. Petit žaloby tak, ako ho žalobca formuluje v podanej žalobe alebo neskôr v priebehu konania je súd povinný posudzovať čisto z hľadiska obsahového, t.j. či je v žalobe dostatočne presne, určito a zrozumiteľne vyjadrené, čo žalobca žiada. Odvolací súd má za to, že uvedený záver sa vzťahuje nielen na obsah žaloby, ale aj na obsah petitu uvedeného v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Preto súd môže zasiahnuť do konkrétnej formulácie výroku neodkladného opatrenia za predpokladu, že nezasiahne do podstaty a zmyslu návrhu na jeho nariadenie.

57. Pokiaľ žalobca v odvolaní namietol, že žalovaný nepreukázal, že by plnil zabezpečený dlh riadne a včas, táto skutočnosť podľa názoru odvolacieho súdu nemá súvis s nariadením neodkladného opatrenia.

58. Odvolací súd sa nestotožnil ani s námietkou žalobcu, že ak výkon práva vylučuje protiprávnosť, tak ho nie je možné obmedziť v konaní, ktoré je výkonom jeho zákonného oprávnenia vykonať záložné právo. V zásade skutočne platí, že výkon práva vylučuje protiprávnosť. Avšak predpokladom nariadenia povinnosti v zmysle § 325 ods. 1 písm. d) CSP (aby sa sporová strana niečoho zdržala alebo niečo znášala) nie je osvedčenie toho, že konanie protistrany je protiprávne. Povinnosť zdržať sa určitého konania sa viaže na potrebu bezodkladnej úpravy pomerov v tom zmysle, že by takýmto konaním mohlo dôjsť k vzniku ujmy na strane navrhovateľa neodkladného opatrenia, avšak to konanie, ktorého sa má protistrana zdržať, nemusí byť samo o sebe konaním protiprávnym. Musí ísť o konanie, ktoré za daných konkrétnych špecifických okolností je v rozpore s nárokom osvedčovaným v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia (napr. zákaz vstupu do určitého priestoru, zákaz výkonu určitej činnosti, zákaz kontaktovania určitej osoby, kým za iných okolností je vstup do priestoru, alebo výkon činnosti v súlade s právom). Zjednodušene povedané, neodkladným opatrením je možné dočasne obmedziť aj výkon takej činnosti, ktorá je v súlade s právom a to z dôvodu hroziacej ujmy, ktorá by už bola protiprávnym stavom.

Preto je v zásade možné neodkladným opatrením obmedziť výkon záložného práva aj za predpokladu, že si ho strany dohodli právom predpísaným spôsobom. Musia však byť splnené procesné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia.

59. Žalobca v odvolaní namietol procesný postup okresného súdu aj v rozsahu odôvodnenia rozhodnutia a v tomto smere sa odvolací súd stotožnil s námietkou, že z rozhodnutia okresného súdu nebolo možné zistiť, ktorý konkrétny právny nárok uplatnený navrhovateľom mal okresný súd za osvedčený, a vzhľadom na ktorý konkrétny právny nárok žalovaných voči žalobcovi rozhodol o nariadení neodkladného opatrenia. Z rozhodnutia okresného súdu je zrejmé, že neodkladné opatrenie nariadil preto, že medzi účastníkmi právneho vzťahu je sporné, či a v akej výške jeden druhému dlhuje peniaze, čo však nie je odôvodnenie a dokonca ani vymedzenie nároku uplatneného a osvedčeného žalovaným. Samotná existencia dlhu ešte nie je dôvodom pre nariadenie neodkladného opatrenia ani v prípade opačného postavenia sporných strán, teda v prípade, ak veriteľ dokáže osvedčiť existenciu pohľadávky voči dlžníkovi, nie je to automaticky dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia, o to viac nemôže byť dôvodom na nariadenie neodkladného opatrenia situácia opačná, kedy dlžník tvrdí, že žiaden dlh nemá. Dôvodným sa nariadenie neodkladného opatrenia môže stať iba za predpokladu, že sú osvedčené osobitné okolnosti, pričom zároveň musí ísť o úzky súvis predmetu neodkladného opatrenia s predmetom konania.

60. Žalobca v odvolaní namietol, že nikdy nebol dražobníkom, a preto on sám ani nie je pasívne legitimovaný zdržať sa úkonov k uskutočňovaniu dražby. Pokiaľ by mal okresný súd osvedčený nárok žalovaných voči žalovanému, pokiaľ by žalovaní mali aktívnu vecnú legitímáciu na podanie návrhu o zdržanie sa dražby vzhľadom na svoj vzťah k nehnuteľnostiam, a pokiaľ by bola osvedčená hroziaca ujma žalovaným, žalobca by mohol byť pasívne legitimovaný zdržať sa úkonov k uskutočňovaniu dražby, pretože samotná iniciatíva na vykonanie dražby vždy vychádza od záložného veriteľa. Je preto zrejmé, že vykonanie dobrovoľnej dražby iniciuje záložný veriteľ, ktorý tým pádom robí úkony smerujúce k uskutočneniu dobrovoľnej dražby, a takéto konanie je možné obmedziť nariadením neodkladného opatrenia, ktoré mu uloží povinnosť zdržať sa takýchto úkonov.

61. Vzhľadom na uvedené dospel odvolací súd k záveru, že i keď niektoré z odvolacích námietok žalobcu neboli dôvodné, žalobca správne poukázal na skutočnosť, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia neobsahoval ani len vymedzenie takého nároku, ktorý by navrhovatelia vzniesli voči žalobcovi a ktorému by mala byť poskytnutá ochrana, neobsahoval ani vymedzenie dôvodov bezodkladnosti úpravy pomerov a neobsahoval ani osvedčenie tvrdených skutočností. Zároveň návrh na zdržanie sa dobrovoľnej dražby podali subjekty, ktoré v prípade žalovaného 2/ nemajú žiaden vlastnícky vzťah k nehnuteľnostiam a v prípade žalovanej 1/ bol preukázaný vlastnícky vzťah iba k časti nehnuteľností, vzhľadom na ktoré bolo nariadené neodkladné opatrenie. Z uvedených dôvodov má odvolací súd za to, že žalobca správne poukázal na skutočnosť, že okresný súd nesprávne vyhodnotil splnenie podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia a preto jeho rozhodnutie zmenil tak, že návrh zamietol. Zároveň poukazuje odvolací súd na vyššie uvedenú skutočnosť, že pokiaľ v prebiehajúcim konaní nedôjde k zmene skutkových okolností, je toto zamietnutie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia pre účely prebiehajúceho konania už prekážkou rozhodnutej veci, a preto pokiaľ by žalovaní podali opätovne návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v súvislosti so zdržaním sa úkonov smerujúcich k dobrovoľnej dražbe, rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým je návrh zamietnutý, bude predstavovať prekážku res iudicata.

62. Keďže vec bude vrátená súdu prvej inštancie na ďalšie konanie vo veci samej, o nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v rozhodnutí vo veci samej.

63. Rozhodnutie bolo odvolacím senátom prijaté pomerom 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie,

lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).